

Η πορεία προς το αύριο χρειάζεται στέρεους άξονες

Του κ. Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ
Πρωθυπουργού της Ελλάδος

Οι ετήσιες συζητήσεις του ECONOMIST¹ συμβάλλουν στην ανάδειξη και τη ζύμωση ιδεών, με καθοριστική σημασία για την πορεία του Τόπου μας. Αυτό, ακριβώς, επιχειρείται και με τη φετινή θεματική, που αφορά στη στρατηγική για την Ελλάδα του 2020. Σε μια εποχή ραγδαίων εξελίξεων, αλλαγών και προκλήσεων, η πορεία στο αύριο χρειάζεται στέρεους άξονες. Χρειάζονται στρατηγικές συμφωνίες, που αφορούν στο ερώτημα «πού θέλουμε να πάμε και, κυρίως, πώς να πάμε». Η πεποίθηση, η θέση, η δέσμευσή μου είναι απλή και ξεκάθαρη: Οι στόχοι, όσο και αν αλλάζουν οι συνθήκες και τα περιβάλλοντα, παραμένουν σταθεροί. Είναι τα αιτήματα, οι ανάγκες, οι προσδοκίες του πολίτη. Είναι η δικαιότερη συμμετοχή της Κοινωνίας στην ανάπτυξη και τους καρπούς της. Είναι η καλύτερευση της ζωής για όλους.

Θέλουμε την Ελλάδα:

- Με ισχυρή οικονομία ευκαιριών.
- Με σύγχρονες υποδομές, που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της ανάπτυξης και της καθημερινότητας του πολίτη.
- Με αναβαθμισμένες δημόσιες υπηρεσίες.
- Με ποιοτικά συστήματα Παιδείας και Υγείας.
- Με αναβαθμισμένο το φυσικό και πολιτισμικό μας πλούτο.

1. Εκτενής περίληψη Εισήγησης στην 12th Roundtable with the Government of Greece υπό τον τίτλο «Driving the Global Agenda through 2020», Athens, April 2008. Αποκλειστικός Εκπρόσωπος ECONOMIST CONFERENCES: CHAZLIS and RIVAS Co, Γεν. Διευθ. Νεκτ. ΠΑΣΣΑΡΙΒΑΚΗ, Publ. Rel. Man. Π. ΤΣΑΦΑΡΑΣ.

Από πλευράς Ε.Ι.Υ. σημειώνονται εδώ οι επισημάνσεις των Στελεχών του κ. Laza KIKIC, Διευθυντού και Δρος Daniel FRANKLIN, Executive Editor και Συντάκτη της έκδοσης του ECONOMIST «Ο Κόσμος το 2008».

Ο κ. ΚΕΚΙC προέβλεψε κατά την διάρκεια της εναρκτήριας ομιλίας του στο Συνέδριο μέσο ρυθμό ανάπτυξης 2% για την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι το έτος 2020. Παραλλήλως, εκτίμησε, ότι το μερίδιο τόσο της ευρωπαϊκής οικονομίας, όσο και της αμερικανικής, στο παγκόσμιο ΑΕΠ, θα μειωθεί μέχρι το τέλος της επόμενης δεκαετίας καθώς θα αυξηθεί αντιστοίχως το μερίδιο της Κίνας και της Ινδίας. Προέβλεψε ακόμη, ότι η Ε.Ε. θα συνεχίσει να υστερεί έναντι των ΗΠΑ σε ό,τι αφορά στην τεχνολογική πρόοδο, ενώ χαρακτήρισε δυσχερές να αντικαταστήσει το ευρώ το δολλάριο ως το βασικό παγκόσμιο νόμισμα.

Ο κ. FRANKLIN εξέφρασε την ανησυχία του, ότι η επόμενη Κυβέρνηση των Η.Π.Α. θα ακολουθήσει μία πλέον «προστατευτική» εμπορική πολιτική, αφού όλοι οι Υποψήφιοι Πρόεδροι ομιλούν με όρους «προστατευτισμού» περί του εμπορίου.

Θέλουμε την Κοινωνία μας:

- Να στηρίζει τους οικονομικά ασθενέστερους.
- Να ενσωματώνει τους μετανάστες, χωρίς να τους στερεί το δικαίωμα της ετερότητας.
- Να βγαίνει μπροστά από τις εξελίξεις.
- Να παράγει και να προοδεύει.
- Οι πολίτες να βιώνουν την πρόοδο στην καθημερινότητά τους.
- Οι αλλαγές να δίνουν λύσεις στα καθημερινά τους προβλήματα.
- Οι μεταρρυθμίσεις να κάνουν πράξη τις προσδοκίες τους.

Αυτή είναι η πραγματική αξία της πολιτικής: να οραματίζεται ένα καλύτερο αύριο και να το κάνει πραγματικότητα.

Αυτή είναι μία πρώτη συμφωνία. Αφορά στον τελικό σκοπό. Υπαγορεύει στρατηγική με επίκεντρο τον άνθρωπο. Βεβαιώνω, ότι έχουμε και Όραμα και Σχέδιο για τον Τόπο μας. Ξέρουμε πού είμαστε, ξέρουμε πού θέλουμε να πάμε, ξέρουμε και πώς να πάμε. Όπως για κάθε ταξιδιώτη, έτσι και για κάθε οργανωμένη κοινωνία, το κρίσιμο ερώτημα είναι «πώς να φτάσουμε» στο σκοπό μας. Και, πρώτ' απ' όλα, «τί καιρό θα βρούμε στο δρόμο μας»! Ποίο θα είναι το κλίμα στη διεθνή πολιτική, στην παγκόσμια και ευρωπαϊκή Οικονομία, στις επιστήμες και τις νέες τεχνολογίες, στο περιβάλλον.

Η απάντηση όμως γίνεται δύσκολη:

- Όταν αναζητείται σ' ένα έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον
- Όταν τα πράγματα αλλάζουν με πρωτόγνωρες ταχύτητες.
- Όταν ο «Κόσμος του Αύριο» είναι σχεδόν άγνωστος και οι συνθήκες της διαδρομής σχεδόν απρόβλεπτες.

Ξέρουμε πως είναι καταστροφικό για κάθε κράτος, για κάθε Κοινωνία, να αφήνει τα πράγματα να συνθλίβονται, κάτω από το βάρος των επιπτώσεων, που φέρνουν οι παγκόσμιες εξελίξεις. Μια τέτοια στάση, μια στάση αδράνειας και στασιμότητας, θα καταδίκασε, τόσο την Οικονομία, όσο και την Κοινωνία. Το μήνυμα των καιρών είναι ξεκάθαρο: Σε έναν Κόσμο που αλλάζει τόσο γρήγορα δεν αρκεί η αντιμετώπιση των προβλημάτων, που άφησε το παρελθόν. Χρειάζεται να συνειδητοποιηθεί από όλους, ότι η αντίθεση στις αλλαγές, η αντίδραση στις μεταρρυθμίσεις είναι βαθειά συντηρητική αντίληψη, που καθηλώνει τον Τόπο στο χτες. Χρειάζεται να τολμούμε τις μεταρρυθμίσεις, που αξιώνει το μέλλον. Να προλαβαίνουμε τις αρνητικές συνέπειες και να αξιοποιούμε τις ευκαιρίες, για να φτάσουμε σ' αυτό που θέλουμε. Χρειάζεται και κάτι παραπάνω: Να αλλάζουμε πιο γρήγορα. Να προχωρούμε πιο δυνατά.

Αυτή είναι μία δεύτερη συμφωνία. Ένα κοινό Σύμφωνο ευθύνης για αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, που παράγουν όφελος για όλους.

Ξεκινώ από τη μεγάλη αλληλεξάρτηση των Οικονομιών. Θέλουμε Οικονομία δυνατή και θωρακισμένη, απέναντι σε αρνητικούς εξωγενείς παράγοντες. Ικανή να αξιοποιεί στο έπακρο τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα. Να δίνει περισσότερες ευκαιρίες δημιουργίας και περισσότερες θέσεις δουλειάς. Η έκρηξη στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου, των πρώτων υλών και των τροφίμων, η πιστωτική κρίση στις Ηνωμένες Πολιτείες, η επιβράδυνση της ανάπτυξης στην Ευρώπη, δείχνουν ξεκάθαρα σε πόσο δύσκολη θέση θα ήταν η Χώρα μας, εάν δεν τολμούσαμε στοχευμένες μεταρρυθμίσεις, στα τέσσερα προηγούμενα χρόνια. Δείχνουν, καθαρά, ότι ο δρόμος του μέλλοντος απαιτεί απαρέγκλιτη προσήλωση στο διττό στόχο, για διατηρήσιμη δημοσιονομική εξυγίανση και διατηρήσιμη ανάπτυξη. Η νέα εποχή απαιτεί ισχυρή και ανταγωνιστική Οικονομία. Και αυτή είναι ίσως μία τρίτη συμφωνία.

Εδώ καίριας σημασίας είναι το ερώτημα «με ποίους να προχωρήσεις σ' έναν κόσμο, με έντονο ανταγωνισμό και προκλήσεις παγκόσμιας εμβέλειας». Η απάντηση έχει δοθεί. Βάση και στήριγμα της πορείας μας είναι η Ε.Ε.. Επιλογή μας είναι το άνοιγμα στο σύγχρονο κόσμο. Θέλουμε την Ελλάδα στην καρδιά της Ευρώπης:

- Παράγοντα ειρήνης, σταθερότητας και συνεργασίας.
- Κέντρο ανάπτυξης για ολόκληρη την Ν.Α. Ευρώπη.
- Δίαυλο ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση, το Βορρά και το Νότο.

Αυτή είναι μία τέταρτη συμφωνία για μία εξωτερική Πολιτική Ανοιχτών Οριζόντων.

Επανερχομαι στις επισημάνσεις που έκανα σε αντίστοιχη συνάντηση πριν από επτά χρόνια, τον Απρίλιο του 2001. Συμφωνούσαμε, τότε, ότι οι ριζικές γεωπολιτικές αλλαγές που σημειώνονταν στον Κόσμο δημιουργούσαν μια νέα δυναμική, που αφορούσε, όχι μόνον στην Εξωτερική, αλλά και στην Οικονομική, στην Αναπτυξιακή Πολιτική μας. Ο Παγκόσμιος Χάρτης μετασχηματιζόταν, με ρυθμό αδιανόητο στα αμέσως προηγούμενα χρόνια. Στα βόρεια σύνορά μας, ολόκληρη η Ν.Α. Ευρώπη είχε αρχίσει να μετεξελίσσεται σε μια δυναμικά αναπτυσσόμενη περιοχή, που αποσπούσε έντονο διεθνές ενδιαφέρον. Η Ελλάδα είχε, πλέον, τη δυνατότητα να μην περιορίζεται σε μια αγορά των 11 εκ. πολιτών, αλλά να απευθύνεται σε ένα χώρο 140 εκ. ανθρώπων.

Την ίδια στιγμή, μεγάλες χώρες της Ασίας είχαν αρχίσει να διεκδικούν σημαντικά μερίδια στη διεθνή αγορά. Οι εξελίξεις είχαν δείξει ξεκάθαρα το δρόμο για τη μετεξέλιξη της Χώρας μας σε Τραπεζικό, Εμπορικό, Ναυτιλιακό, Διαμετακομιστικό και Τουριστικό κέντρο. Χρειάζονταν, γι' αυτό, πολιτικό, οικονομικό και επιχειρηματικό άνοιγμα, τόσο προς τις Χώρες της γειτονιάς μας, όσο και προς τις Χώρες της Ασίας. Χρειάζονταν διεθνείς συνεργασίες και επιχειρηματικές συνέργιες. Χρειάζονταν αναβάθμιση των μεγάλων λιμανιών μας και σύγχρονες υποδομές στις μεταφορές.

Αυτή είναι μία πέμπτη συμφωνία για μία Ελλάδα εξωστρεφή και ελκυστική.

Συναφές και μείζον ζήτημα, τόσο για τον Κόσμο του Αύριο, όσο και για το ρόλο της Χώρας μας είναι η ενεργειακή πρόκληση. Η τιμή του πετρελαίου, μέσα σε τέσσερα χρόνια, τετραπλασιάστηκε και έφτασε, από τα 26, στα 110 δολάρια. Οι συνέπειες είναι, ήδη, ορατές σ' ολόκληρη την Ευρώπη, όπου:

- Επιβραδύνονται οι ρυθμοί της ανάπτυξης.
- Αυξάνεται ο πληθωρισμός.
- Επιβαρύνεται η καθημερινότητα των πολιτών.

Επί πλέον, σ' ολόκληρη την Ε.Ε. εγείρονται σοβαρά ζητήματα περιβαλλοντικής προστασίας, επάρκειας και ασφάλειας στον ενεργειακό εφοδιασμό. Η Ελλάδα, αξιοποιώντας τη γεωπολιτική της θέση, δεν μπορούσε παρά να μετατρέψει την πρόκληση σε ευκαιρία. Να εξελιχθεί σε διεθνή ενεργειακό δίαυλο, έτσι ώστε να προάγει τη σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή και να αποκομίζει σημαντικά οφέλη.

Και εδώ προκύπτει η έκτη συμφωνία: Δυναμική συνέχεια στη νέα ενεργειακή πολιτική, με έμφαση στην προώθηση διεθνών ενεργειακών αγωγών, τη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας, την προστασία του περιβάλλοντος.

Φθάνουμε, έτσι, σ' ένα καίριας σημασίας, ζήτημα. Στην ίδια συνάντησή μας, τον Απρίλιο του 2001, συμφωνούσαμε πως ένας από τους πιο συγκλονιστικούς και πιο αθόρυβους κινδύνους στο νέο αιώνα είναι η υπερθέρμανση του Πλανήτη και η καταστροφή του περιβάλλοντος. Η κλιματική αλλαγή και οι συνέπειές της, όπως αρχίσαμε να τις βιώνουμε, μόλις λίγα χρόνια αργότερα, δεν επιτρέπουν ούτε αυταπάτες, ούτε ολιγωρία. Οι φυσικοί πόροι κατασπαταλούνται, ενώ το πόσιμο νερό λιγοστεύει και μολύνεται. Η επιβάρυνση

του περιβάλλοντος προκαλεί δυσμενή κλιματική αλλαγή και η κλιματική αλλαγή επιβαρύνει, ακόμη περισσότερο, το περιβάλλον. Ο Κόσμος μπήκε σ' ένα φαύλο κύκλο, που απειλεί την ανάπτυξη, την ποιότητα της ζωής μας, ακόμη και το μέλλον του Πλανήτη. Γίνεται, έτσι, πασιφανές, ότι η στρατηγική για το 2020 δεν μπορεί παρά να έχει ως βασική συνιστώσα την προστασία του περιβάλλοντος

Έτσι, προκύπτει λοιπόν, μία έβδομη συμφωνία, η προστασία του Περιβάλλοντος. Είναι παγκόσμια προτεραιότητα και εθνικής σημασίας υπόθεση.

Μείζον ζήτημα -πρόκληση και ευκαιρία- στην πορεία για το 2020, είναι η Ψηφιακή Επανάσταση. Γνώση και πληροφορίες, υπηρεσίες και προϊόντα κινούνται, ήδη, με μεγάλη ταχύτητα. Η Νέα Οικονομία, η διοίκηση, οι συνθήκες εργασίας, η εκπαίδευση ανεβαίνουν σε μια καινούρια κλίμακα υψηλών απαιτήσεων και υψηλότερων αποδόσεων. Δημιουργούνται νέοι επαγγελματικοί κλάδοι, νέες «πράσινες ειδικότητες», νέες θέσεις εργασίας στο χώρο της Τεχνολογίας. Η νέα εποχή απαιτεί να επενδύουμε:

- Στη Νέα Γνώση.
- Στην Έρευνα και στην Καινοτομία.
- Στο ανθρώπινο κεφάλαιο.

Και αυτή είναι η ογδόη συμφωνία: Επένδυση στην Παιδεία και στον Πολιτισμό. Επένδυση στην Ψηφιακή Ελλάδα και στη νέα γενιά της Πατρίδας μας.

Και κάτι ακόμη: Πριν από τρία χρόνια, οι πολιτικές ηγεσίες της Ε.Ε., συζητώντας για τον Προϋπολογισμό της, είχαμε βρεθεί απέναντι σε μια ισχυρή άποψη, που ήθελε την Ευρώπη να επενδύει στις Νέες Τεχνολογίες, αλλά να μη δίνει τόση έμφαση στην Αγροτική Οικονομία. Συμφωνήσαμε, τότε, στο πρώτο, αλλά διαφωνήσαμε στο δεύτερο. Υποστηρίξαμε την επένδυση στις Νέες Τεχνολογίες, αλλά επιμείναμε στην αυξημένη στήριξη της Γεωργίας. Μέσα σε λίγο καιρό, τα γεγονότα δικαίωσαν την άποψή μας:

- Η κλιματική αλλαγή έκανε πιο δύσκολη την παραγωγή αγροτικών προϊόντων και μείωσε την απόδοση των καλλιεργειών.

- Η επιδίωξη ενεργειακής ασφάλειας άρχισε να μετακινεί σημαντικούς πόρους στα βιοκαύσιμα και να μειώνει τις καλλιέργειες για τρόφιμα.

- Τα αυξημένα εισοδήματα στις αναδυόμενες οικονομίες άρχισαν να αλλάζουν τις διατροφικές συνήθειες ολόκληρων λαών και να αυξάνουν ραγδαία τη ζήτηση βασικών τροφίμων.

- Μέσα σε ένα χρόνο (το 2007) οι τιμές τους, σε παγκόσμιο επίπεδο, αυξήθηκαν κατά 40%.

Οι επιπτώσεις είναι κρίσιμες στον Αναπτυσσόμενο Κόσμο και έντονα αισθητές στην Ευρώπη. Η γεωργία επανέρχεται δυναμικά στην πολιτική ατζέντα της Ε.Ε. και προκαλεί την ανάπτυξη νέων δράσεων.

Καταγράφω το παράδειγμα αυτό για να τονίσω δύο πράγματα:

Το ένα αφορά στη στρατηγική για την Αγροτική Ανάπτυξη στο νέο περιβάλλον. Είναι η στρατηγική, που θέλει τον αγρότη σύγχρονο επιχειρηματία στη γη του, ικανό να ανταποκρίνεται, τόσο στις νέες περιβαλλοντικές συνθήκες, όσο και στις αυξημένες καταναλωτικές απαιτήσεις.

Αυτή είναι η ένατη συμφωνία.

Το δεύτερο ζήτημα, που προκύπτει από το παράδειγμα αυτό, αφορά στο ευμετάβλητο των αναγκών και των αναπτυξιακών δυνατοτήτων. Επισημαίνει, ότι η στρατηγική για το 2020 δεν μπορεί να είναι μονοδιάστατη και μονοσήμαντη.

Δέκατη συμφωνία, λοιπόν, η επιμονή στη στρατηγική της ευελιξίας και των παράλληλων στόχων.

Υπογραμμίζω κάτι ακόμη: συζητώντας από το ίδιο αυτό βήμα, πριν από επτά χρόνια, συμφωνούσαμε, ότι ένας από τους πιο μεγάλους κινδύνους στη νέα εποχή ελλοχεύει στο παγκόσμιο δημογραφικό ζήτημα. Ενώ στον Τρίτο Κόσμο, οι γεννήσεις αυξάνονταν με ραγδαίους ρυθμούς, γεγονός που μεγάλωνε τη φτώχεια και τροφοδοτούσε τα μεταναστευτικά ρεύματα, στο Δυτικό Κόσμο η ζωή κέρδιζε χρόνια, αλλά οι γεννήσεις μειώνονταν. Και αυτό απεικονιζόταν στη γήρανση των κοινωνιών. Το χάσμα πλουσίων και φτωχών γινόταν ακόμη μεγαλύτερο, τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο, όσο και στις εθνικές κοινωνίες. Η Ευρώπη βρισκόταν μπροστά σε μια πολλαπλή πρόκληση, που αφορούσε:

- Στον περιορισμό της φτώχειας.
- Στην τόνωση της απασχόλησης.
- Στη μεταρρύθμιση των Ασφαλιστικών Συστημάτων.
- Στην ενσωμάτωση των οικονομικών προσφύγων.

Και αυτή είναι η ΕΝΔΕΚΑΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ. Συμφωνία που εγγυάται ασφάλεια για όλους όσοι ζουν και εργάζονται στον Τόπο μας, αισιοδοξία στη νέα γενιά, αλληλεγγύη στην Κοινωνία.

Οι μεγάλες αλλαγές, που συντελούνται στο νέο αιώνα, είναι πρόκληση, τόσο για τις κοινωνίες, που διεκδικούν καλύτερες συνθήκες ζωής, όσο και για τις σύγχρονες Ηγεσίες, που αναζητούν στέρεες λύσεις. Ο δρόμος προς το μέλλον απαιτεί στέρεα και στοχευμένα βήματα, ώστε η Κοινωνία:

- Να μεταβολίζει τις αλλαγές σε διαχρονικά οφέλη,
- Να αντιμετωπίζει τις συνέπειές τους.
- Να αξιοποιεί τις ευκαιρίες που φέρνουν μαζί τους.

Δέσμευσή μας είναι να τολμούμε τις μεταρρυθμίσεις που χρειάζονται. Οδικός άξονας το Εθνικό Σχέδιο Μεταρρυθμίσεων. Εργαλείο το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς. Διασφάλισαμε, για το σκοπό αυτό, κοινοτικούς πόρους, που φτάνουν τα 24,4 δισεκ. ευρώ και μαζί με την εθνική συμμετοχή ξεπερνούν τα 36 δισεκ.

Βασική επιλογή μας είναι η αιεφόρος ανάπτυξη της Περιφέρειας, στην οποία κατευθύνουμε το 82% των πόρων του. Έτσι:

- Έχει, ήδη, δρομολογηθεί η κατασκευή των «Δρόμων της Ανάπτυξης», που αλλάζουν τον οδικό χάρτη της Χώρας, ενώ προωθούνται έργα αναβάθμισης των περιφερειακών αεροδρομίων και των λιμανιών.

- Διατίθενται περισσότερα από 4 δισεκ. ευρώ στην προστασία του περιβάλλοντος, του δασικού πλούτου και των υδατικών πόρων, την ανακύκλωση και τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων.

- Θεσμοθετείται Εθνικό Χωροταξικό Σχέδιο, καθώς και Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια για τον Τουρισμό, τη Βιομηχανία, τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Σταθερή επιδίωξή μας είναι:

- Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας μας.
- Η δημοσιονομική εξυγίανση.
- Η μείωση της φορολογίας.
- Ο αναπτυξιακός νόμος.
- Οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.
- Το άνοιγμα των αγορών.
- Το νέο πρόγραμμα «Επιχειρηματικότητα και Ανταγωνιστικότητα».

Δίνουμε έμφαση στην Οικονομία της Γνώσης, στην Έρευνα, στην Καινοτομία και στην Ψηφιακή Σύγκλιση, διαθέτοντας το 21 % των κοινοτικών πόρων.

Απαρέγκλιτος προσανατολισμός είναι η εξωστρέφεια και η ελκυστικότητα της Χώρας.

Σήμερα, περίπου 4.000 ελληνικές επιχειρήσεις και περισσότερα από 3.000 καταστήματα ελληνικών Τραπεζών αναπτύσσονται στην ευρύτερη περιοχή.

- Οι εξαγωγές μας στις χώρες της Ν.Α. Ευρώπης αυξάνονται.
- Ο χρηματοπιστωτικός τομέας επαναπατρίζει σημαντικά κέρδη.
- Το τουριστικό ρεύμα προς τη Χώρα μας ενδυναμώνεται.

Χτίζουμε διακρατικούς ενεργειακούς δεσμούς, που μετατρέπουν τη Χώρα μας σε διεθνή ενεργειακό δίαυλο, συμβάλλουν στη μακροχρόνια περιφερειακή ασφάλεια και ενισχύουν το γεωπολιτικό μας ρόλο:

- Ελληνοτουρκικός αγωγός Φυσικού Αερίου.
- Υποθαλάσσιος ελληνοϊταλικός αγωγός.
- Νότιος Ευρωπαϊκός Δακτύλιος.
- Πετρελαιοαγωγός Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη.
- Και, τώρα, Σάουθ Στριν.

Θυμίζω, ακόμη, τον πρωταγωνιστικό ρόλο που αναπτύξαμε στη δημιουργία της Ενεργειακής Κοινότητας Ν.Α. Ευρώπης, όπως και τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουμε -Κυβέρνηση και Βουλή- για τη δημιουργία Ευρωμεσογειακής Ενεργειακής Κοινότητας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνουμε στις μεταφορές και στις μετακινήσεις, από και προς τις γειτονικές χώρες.

- Ολοκληρώνεται η Εγνατία Οδός.
- Αναβαθμίζονται οι κάθετοι άξονες.
- Δρομολογήθηκε η προετοιμασία διεθνών συνεργασιών, για την αναβάθμιση των μεγάλων λιμανιών μας.

Η Χώρα εξελίσσεται σε ισχυρό διαμετακομιστικό κόμβο.

Αμετάθετος στόχος μας είναι η μετάβαση σ' ένα κράτος αυξημένων δυνατοτήτων, αρωγό στις οικονομικές δραστηριότητες του πολίτη και στήριγμα στη βελτίωση της καθημερινότητάς του.

- Προετοιμάζουμε τη μεταρρύθμιση της Διοικητικής Δομής της Χώρας.
- Αναβαθμίζουμε την Πολιτική Προστασία.
- Εφαρμόζουμε σύγχρονη μεταναστατευτική πολιτική.
- Ξεκινήσαμε Ειδικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Διοικητικής Μεταρρύθμισης”, με στόχο τη γρήγορη ολοκλήρωση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, τη μείωση του κόστους της γραφειοκρατίας, την ταχύτερη απονομή της Δικαιοσύνης.

Μόνιμη και διαρκής προτεραιότητά μας είναι η ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης και η σύνδεσή της με την αγορά εργασίας. Συνεχίζουμε την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση και δίνουμε έμφαση στη διά βίου μάθηση, διαθέτοντας το 14% των πόρων του ΕΣΠΑ. Αναβαθμίζουμε τη Δημόσια Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και δημιουργούμε το Σχολείο του Μέλλοντος. Επενδύουμε, ταυτόχρονα, στο τεράστιο πολιτιστικό κεφάλαιο της Πατρίδας μας.

Ουσιώδης πτυχή του Σχεδίου μας για το 2020 είναι τα προγράμματα αναβάθμισης του ανθρώπινου κεφαλαίου και ενεργητικής στήριξης της απασχόλησης, στα οποία κατανέμεται το 12% των κοινοτικών πόρων.

- Ενθαρρύνεται η νέα επιχειρηματικότητα, η αυτοαπασχόληση επιστημόνων, η πρόσληψη νέων.

- Ξεκίνησε η μεγάλη μεταρρύθμιση για ένα σύγχρονο, βιώσιμο και δίκαιο Ασφαλιστικό Σύστημα.

- Αναμορφώνεται το ΕΣΥ και αναβαθμίζεται η Πρωτοβάθμια Περίθαλψη.
- Συγκροτήθηκε Εθνικό Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής και προετοιμάζονται στοχευμένες μεταβιβάσεις, για την αντιμετώπιση της φτώχειας. Χτίζεται, έτσι, δυναμική, συνεκτική, πιο δίκαιη Κοινωνία.

Η Ελλάδα λειτουργεί, σήμερα, ως παράγοντας ειρήνης και σταθερότητας στην ευρύτερη γειτονιά μας. Αξιοποιεί την ασφάλεια του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος και ενδυναμώνει τη συμμετοχή της στις ευρωπαϊκές εξελίξεις. Ασκεί Εξωτερική Πολιτική, που αντλεί τις προτεραιότητές της από τις αρχές της αμοιβαίας κατανόησης, της ειρηνικής συνύπαρξης και της συνεργασίας των Λαών. Αξιοποιεί, τόσο την Οικονομική, όσο και την Κοινοβουλευτική Διπλωματία, για την ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών. Υποστηρίζει, σταθερά και ανυπόκριτα, την ευρωπαϊκή προοπτική, όχι μόνον των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης, αλλά και της γειτονικής Τουρκίας.

Η πορεία, ως τόσο, καθ' ενός από τους γείτονές μας εξαρτάται, πρωτίστως, από τους ίδιους. Για μας, η πλήρης συμμόρφωσή τους στις αρχές, στις αξίες, στα προαπαιτούμενα της Ε.Ε. σημαίνει και την πλήρη ένταξή τους. Θέλουμε να έχουμε σύμμαχους και εταίρους τους γείτονές μας. Είναι, όμως, αυτονόητο και ξεκάθαρο, ότι δεν χτίζονται, ούτε συμμαχικές, ούτε εταιρικές σχέσεις, πάνω σε σοβαρές εκκρεμότητες. Γι' αυτό, η στάση μας, σ' ό,τι αφορά την ένταξη της FYROM στο ΝΑΤΟ, είναι πράξη ευθύνης και αξιοπιστίας. Είναι πράξη συνέπειας της Ελλάδας στις αρχές της καλής γειτονίας. Αντιμετωπίσαμε -και αντιμετωπίζουμε- το ζήτημα της ονομασίας της γειτονικής χώρας με υπευθυνότητα, νηφαλιότητα, ειλικρίνεια. Επιδιώξαμε -και επιδιώκουμε- μια ξεκάθαρη, μια πρακτική, μια αμοιβαία αποδεκτή λύση. Λύση στη βάση μιας ουσιαστικά σύνθετης ονομασίας, που να ισχύει έναντι όλων. Λύση που δεν θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως φορέας για ανιστόρητες, εθνικιστικές και αλυτρωτικές λογικές. Καλύψαμε με το παραπάνω την απόσταση, που οδηγεί στο σημείο σύγκλισης.

Είπαμε ξεκάθαρα και προς κάθε κατεύθυνση ότι «εάν δεν υπάρξει λύση, δεν μπορεί να υπάρξει πρόσκληση». Η θέση μας είναι, σήμερα, απόφαση του ΝΑΤΟ. Είναι μία σημαντική εξέλιξη, που μπορεί να συμβάλει, ώστε να υπάρξει οριστική λύση. Λύση αμοιβαία αποδεκτή προς όφελος όλων και, κυρίως, της σταθερότητας. Λύση χωρίς νικητές και ηττημένους. Απηύθυνα, ήδη, δημόσια πρόσκληση στην Πολιτική Ηγεσία των Σκοπίων να συνεχίσουμε, το ταχύτερο δυνατό, τη συζήτηση στο πλαίσιο του ΟΗΕ. Αναμένουμε την ανταπόκρισή τους, με το βλέμμα στο ευρωπαϊκό μέλλον και όχι στο βαλκανικό παρελθόν. Θέλουμε να είμαστε σύμμαχοι και εταίροι. Θέλουμε σχέσεις φιλίας και στενής συνεργασίας.

Η Ελλάδα αποδεικνύεται, στην πράξη, Χώρα ευθύνης και αξιοπιστίας. Τα έως τώρα αποτελέσματα της πολιτικής μας εμπνέουν σιγουριά, αισιοδοξία, αυτοπεποίθηση.

Αποδεικνύουμε -το αποδείξαμε πολλές φορές έως σήμερα- ότι έχουμε τη δυνατότητα να κερδίζουμε μεγάλες προκλήσεις. Το συμπέρασμα είναι ένα: τα δεδομένα αλλάζουν διαρκώς. Οι προκλήσεις και τα προβλήματα αλλάζουν μαζί τους. Οι προτεραιότητες, ως τόσο, παραμένουν σταθερές: είναι η ειρήνη, η σταθερότητα, η διεθνής συνεργασία. Είναι η βιώσιμη ανάπτυξη, με σεβασμό στον άνθρωπο και στο περιβάλλον. Είναι η πρόοδος, η ασφάλεια, η ευημερία για όλους τους πολίτες. Αυτή την Ελλάδα θέλουμε, γι' αυτή την Ελλάδα εργαζόμαστε, αυτή την Ελλάδα χτίζουμε.